

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 167 (2728) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 július 22

Megsemmisítő német légitámadás a Kreml ellen

A szovjet haderő tépett és összefüggéstelen egységeiben hátrál az egész arcvonalon. A londoni tőzsdén nagy érdeklődés támadt a cári orosz értékpapírok iránt. Konoye herceg rádióbeszédet intéz a japán néphez. Nagy jelentőségűnek tartják a portugál államfő látogatását az Azori szigeteken.

TELJESEN FELMORZSOLÓDOTT AZ EGYSÉGES SZOVJET HADVEZETÉS

A legfőbb német hadvezetőség jelentette kedden délután 3 órakor:

A német haderőnek, valamint a szövetséges haderőknek áttörési hadműveletei a szovjet haderőt összefüggés nélküli részekre tépték szét.

Az egyes szakaszokon tanúsított szívós ellenállás és kétségbeesett ellenátalakítások dacára az ellenségnek egységes hadvezetéséről többé nincs szó.

A szovjet haderő szétforgácsolt egyes csoportjainak teljes megverését és megsemmisítését célzó hadműveletek természetesen folytatódnak.

Azon légitámadás viszonyára, amelyet a bolsevista légi haderő egyes szövetséges nyílt fővárosok, mint Bukarest és Helsinki ellen intézett, a német légi haderő az elmúlt éjjel jó látási viszonyok mellett első ízben bombázta Moszkvát. Hatalmas légi egységek hullámszó és egymást felváltó rajokban támadták meg a közlekedés és katonai felszerelés gócpontjait. A Kreml körzetében és a Moszkva (folyó) kanyarulatában megsemmisítő tüzek keletkeztek. Több vezérkari épület, közigazgatási paloták és közüzemi helyiségek elpusztultak vagy súlyosan megrongálódtak. (MTI.)

LONDON MÁR A BOLSEVIZMUS BUKÁSÁRA SPEKULÁL

Stockholmból jelentik (Bud. Tud.): A svéd lapok jelentése szerint a Szentpétervár felé elnyomuló német csapatok körülbelül egy millió főnyi szovjet hadsereget zártak körül. Arra lehet számítani, hogy a zsákmány még nagyobb lesz, mint amilyen a bialisztoki megsemmisítő csatában volt.

Zürichből jelentik: A Pest írja: Egy ma reggeli jelentés beszámol a Moszkva és Leningrád elleni légitámadásról. A moszkvai támadás a keddre virradó éjjel történt. A moszkvai rádió szerint a támadásban mintegy 200 repülőgép vett részt. A támadásnak több halottja és sebesültje van. A Leningrád elleni vasárnapi és hétfői éjjeli támadásról részletes jelentés még nem érkezett.

Rómából jelentik (Stefani). A londoni tőzsdén több mint 20 év után érdeklődés mutatkozik a cári orosz értékpapírok iránt. Az orosz értékpapírok már június 23 óta gyorsan emelkednek; így július 13-án a londoni tőzsdén egyes papírokat hét és

félszeres árat jeleztek. Mit jelent ez a hirtelen áremelkedés? A válasz igen egyszerű. Az angol tőzsdevilág a bolsevizmus gyors bukására számít. Churchill és Eden mondhatnák azt, amit akarnak, a tőzsdevilág jobban hisz a német támadás eredményességében, mint a szovjet ellenállásban.

A cári papírok értékének ez az emelkedése a londoni tőzsdén két dologról tesz bizonyosságot:

1. Bajok vannak a Szovjetben.
2. Az angolok továbbra is hűek maradtak önmagukhoz. (MTI.)

A portugál államfő látogatása az Azori szigeteken

Lisszabonból jelentik: (B. T.) A portugál fővárosban minden előkészület megtett Carmona tábornok államfőnek az Azori szigeteken teendő látogatására. A portugál államfő utjának nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak, mert az utóbbi napokban egyes külföldi államok sajtójában Sumner Welles egy kijelentése nyomán ismét találgatások indultak meg Portugáliával, Spanyolországgal, illetve Gibraltárral kapcsolatban.

Berlinből jelentik: (Reuter) Tokióból jelentik, hogy Konoye herceg miniszterelnök kedden este rádióbeszédet intéz a japán néphez.

Tokióból jelentik: A japán császár a miniszterelnököt, a hadügyi és tengerészetiügyi minisztert, továbbá két tárca nélküli minisztert fogadott kihallgatáson. Részletek nem szivárogtak ki.

Másik tokiói jelentés szerint Japán-

Roosevelt üzenete a katonai szolgálati idő felemeléséről

Newyorkból jelentik: (NTI) Mint az Associated Press jelenti, Roosevelt elnök hétfőn délután elmondotta a kongresszushoz intézett üzenetét. Roosevelt üzenetében azzal okolta meg követelését, hogy a nemzet, ha nem hosszabbítja meg a szolgálati időt, komoly állapotba kerül és a hadsereg hónapokon belül felbomlik. A kongresszust terheli az a felelősség, hogy fenntartsa a hadsereg ütőerejét. Roosevelt ezenkívül hangsúlyozta, hogy azóta, amióta 12 hónapban állapították meg a szolgálati időt, a nemzetközi

Berlinből jelentik (NTI): A francia önkéntes légi szervező bizottságának elnöke hétfő esti rádióbeszédében ezeket mondta:

A légi feladata küzdeni a francia család, az ország jövőjéért. A bolsevizmus elleni harc fogja össze Franciaországban mindazokat, akik mindig tudták, hogy a kommunizmus ellensége a civilizációnak. Még az is, aki ellenzi a háborút és a rombolást, hallgassa el érzelmeit, mert a kommunizmus elleni háború szentháború. (MTI.)

ba lassanként visszatérnek a külföldi japánok. Ezuttal a dél-afrikai japánok első csoportja érkezett meg.

Helsinki-ből jelentik: A hadicselekményekről kiadott jelentés szerint a hankői helyzet nem változott. A szovjet próbálkozásokat a finn csapatok visszaverték. A Ladoga-tótól északra a finnek behatoltak az orosz-karéliai területre. Számos szovjet csapat megadta magát. A finn előnyomulás természetesen folyik. Finn egységek elszüsztyettek egy 3000 tonnás szovjet gőzöst. A finn légvédelem lelőtt 3 szovjet gépet.

Rómából jelentik: (MTI) Mint a Messaggero különudósítója jelenti, a keleti arcvonalról érkezett megbízható adatok szerint a szovjet csapatok Kausnából egy év alatt körülbelül 38.000 embert hurcoltak el és szállították Oroszország belsejébe, főképp Szibériába.

helyzet sokkal komolyabb lett. A helyzet azt követeli, hogy a hadsereg teljes egészében készenlétben legyen. Roosevelt végül kifejezést adott annak a reményének, hogy a kongresszus meghatározott időtartamra, vagy pedig a kongresszus, vagy az elnök által történő megszüntetésig el fogja ismerni és kimondja a nemzet válságos helyzetét. (MTI)

Washingtonból jelentik: (Reuter) Roosevelt üzenetének megérkezése után a képviselőház katonai bizottságának elnöke azonnal két tör-

vénnyajavaslatot nyújtott be, amelyeknek értelmében a hadsereg tagjai tovább szolgálnak és hatályon kívül helyezik azt a rendelkezést, amely korlátozza a behívandó újoncok számát. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) A katonai szolgálati idő meghosszabbításáról szóló javaslatlathoz szemben a katonák közt nagyszabású akció indult. Legutóbb röpiratokat osztottak szét. (MTI)

Washingtonból jelentik: (NTI) Wheeler demokrata szenátor a szenátus vitáján azt kívánta, hogy utasítsák ki az országból az angol ügynököket és a királyi menekülteket. Knox, Stimson, Teakes és Wickard miniszterek — ugymond — terjesztik az angol propagandát és támogatják az angol érdekeket, továbbá rágalom hadjáratot indítottak Lindbergh ellen. (MTI)

A BOLGÁR MINISZTERELNÖK ÉS KÜLÜGYMINISZTER RÓMÁBAN

Rómából jelentik: (Stefani) Filov miniszterelnök és Popov külügyminiszter fogadtatására a pályaudvaron megjelent Villani Frigyes magyar követ is. A Duce fogadta a bolgár államférfiakat, akikkel csaknem két óráig tartó megbeszélést folytatott. Az olasz sajtó szívélyesen üdvözlö a bolgár államférfiakat és rajtuk keresztül az egész bolgár népet. (MTI)

A bolgár államférfiak — röviddel megérkezésük után — beirták nevüket a quirinali palotában, majd a chigi palotában Ciano góffai folytatott megbeszélést. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Hitler vezér és kancellár hétfőn kihallgatáson fogadta Kvaternik tábornagyot, a horvát államfő helyettesét. A kihallgatáson résztvett Ribbentrop külügyminiszter és Keitel vezértábornagy, a véderő főparancsnokának főnöke is. (MTI)

Valahol Keleten. (NTI) Ribbentrop birodalmi külügyminiszter hétfőn délután fogadta Kvaternik tábornagyot, a Németországban időző helyettes államvezetőt. (MTI)

DRINÁPOLYBA ÉRKEZETT A MOSZKVAI MAGYAR KÖVET

Ankarából jelenti: (Török Távirati Iroda) Kristóffy József moszkvai magyar követ kedden reggel Drinápolyba érkezett, ahonnan gépkocsival folytatja útját Magyarországra felé. (MTI)

Jóváhagyta a belügyminiszter Nagyvárad Nép- és Családvédelmi Alapjának félmillió pengős költségvetését és munkatervét

Husz helyett harminc kislakást építenek. Kölcsönt kapnak a kisiparosok és kiskereskedők. 70 ezer pengő értékben állatokat juttatnak a kisembereknek

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad Nép- és Családvédelmi Alapjának munkatervéhez és költségvetéséhez hétfőn megérkezett a belügyminiszteri jóváhagyás. Az 558 ezer 170 pengős keretbe az Országos Alap 400 ezer pengővel járul hozzá, 93.000 pengő az eddigi maradvány, a költségvetés többi részének fedezésére az eddig nyújtott kölcsönök és juttatások visszatérítéséből származó összegek szolgálnak.

A jóváhagyott költségvetés és munkaterv főbb tételei a következők: Kislakásépítésre ebben az évben 250.000 pengő szolgál. A számítások szerint

a már ismertek házak vízvezetékkel és fürdőszobával felszerelve egyenként 8000 pengőt igényelnek, így a tervezett husz ház helyett harminc ház megépítésére kerül sor.

A jóváhagyással egyidőben érkezett meg a miniszteri felhatalmazás munkáknak a sürgősségre való tekintettel szabadkészből, tehát versenytárgyalási hirdetmény nélkül való kiadására. A mérnöki hivatal már a részletes költségvetésen dolgozik és augusztus elején megkezdik a családi házak építését.

Kamatmentes kölcsön kiskereskedők és kisiparosok részére

A város külső részein, állattartásra alkalmas helyen lakó kisemberek részére 79.000 pengő értékben állat-akciót valósítanak meg. A kisiparosok részére husz lovat osztanak ki, kiosztásra kerül azonkívül 10 darab tehén és 500 darab sertés. Körülbelül 60 kilós süldőkben. Nagyon életrevaló a sertés juttatásra vonatkozó terv. Egy-egy család két süldőt kap megfelelő takarmánnyal. Az állatokat felhizlatja és az egyiket visszaszolgáltatja az alapnak, a másik pedig a munkájának a jutalma lesz 30.000 pengős munkadíj előirányzatlan textil és pamut feldolgozót létesítenek női családfenntartók részére Gyapjufonalból pulóvereket és egyéb melegítőket készítenek a kereskedők számára.

A kisiparosok részére 40.000, a kiskereskedők részére pedig 30.000 pengős kamatmentes kölcsönt hagyott jóvá a belügyminiszter.

A kultuszminisztériumtól bérelt 100 holdas gazdaság fejlesztésére 30 ezer pengő áll rendelkezésre. Itt konyhakertészet, tej- és vetemény-termelés folyik. A gazdaság termelvényei szolgálnak a szegényházak, a munkaképtelenek, az iskolások élemezésére. Berendezkedik az alap sertéshizlaltásra is, ezzel a város közönségének zsírellátását segítik elő. Az átmenetileg keresetképtelenek részére ruházati és cipősegélyezésre 13.000 pengő áll rendelkezésre.

Lebontják a hegyi kulturházat

Lebontják a hegyi kulturházat és helyére 53.145 pengős költséggel új Napközi Otthonot építenek, a város 15 ezer pengős hozzájárulásával. Az otthon vasárnap és ünnepnapokon a

kulturház céljait is szolgálja. Az épülethez a feltehetően a város adományozza, a fenntartását is a város vállalja magára. Előre nem látott kiadásokra 20.000 pengőt engedélyezett a belügyminiszter.

A Nép- és Családvédelmi Alap munkatervé felől mindazt a sürgős tennivalót, amely megvalósulás esetén lényegesen megjavítja a rászorultak életszínvonalát. Különösen örömmel fogadjuk a kislakásépítés közeli megindulását, továbbá a fedezet nélküli kisiparosok és kiskereskedők kölcsön-

hoz való juttatását, mert így és csak így válik lehetővé, hogy az annyiszor hangoztatott keresztény iparos és kereskedő versenyképes legyen azzal, akinek korlátlan hitel áll rendelkezésre. S a legvigasztalóbb az egész elgondolásban az, hogy nem karitatív módon akarja megoldani a szociális kérdést, hanem kiegészítésként megalapozásával akarja elősegíteni a sok gyermekes, becsületesen dolgozó magyar embereknek munkájuk utáni tisztességes megélhetését.

XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta a bolgár államférfiakat

Vatikánvárosból jelenti a Stefani A Szentatya kedden délelőtt 11 óra 30 perckor kihallgatáson fogadta a bolgár államférfiakat. A miniszterelnök azután Maglione bíboros államtitkáránál tett látogatást. Maglione államtitkár kevéssel azután viszonzta a bolgár miniszterelnök látogatását a Villa Madamában. (MTI)

Rómából jelenti a Stefani Filov bolgár miniszterelnök a Stefani iroda képviselője előtt a következőkben nyilatkozott római látogatásáról:

Különös örömet szerzett nekünk az a nagy megtiszteltetés, hogy az olasz király és császárt fogadott miniket. Lehetőséget adott római látogatásunk arra, hogy baráti érintkezésbe lépjünk a Duceval és Ciano gróffal. A legbizalmasabb baráti légkörben megvizsgáltunk valamennyi olyan kérdést, amely érinti a két baráti állam érdekeit.

A bolgár miniszterelnök azután kijelentette, hogy a bolgár nép bámulattal és mély rokonszervvel követte az olasz nép küzdelmeit és most is nagy rokonszervvel viseltetik a Duce bölcs vezetése alatt küzdő olasz

nép ama erőfeszítései iránt, amelyek arra irányulnak, hogy kivívják Olaszország jogos követeléseit és azt, hogy Italia elnyerje a világban őt megillető helyét.

— A barátságunk ezekhez az érzelmeikhez — folytatta Filov — hozzávegyül a bolgár nép halála azért a segítségért, amelyet Olaszország Bulgáriának történelmének egyik legdöntőbb jelentőségű pillanatában adott. Megvalósult Bulgária nemzeti törekvése, amiért több ízben áldozta fiai vérért. A végső diadal, hála Olaszországnak és Németországnak, a két baráti nemzet nagyszerű győzelmének és hála a két nagy vezér: a Duce és a Führer igazságérzetének, — elkövetkezett. En és a külügyminiszter azért iötünk Olaszországra, hogy meglátogassuk az önk duceját és a királyi kormányt, kifejezve előttük mély tiszteletünket és rendíthetetlen baráti érzésünket a vitéz olasz nép iránt, valamint kifejezésre juttassuk azt a mély baráti érzést, amellyel Bulgária figyelemmel kíséri a győzelmes olasz csapatok diadalutját. (MTI).

Mussolini pohárköszöntője

Rómából jelenti: (Stefani) A Duce a bolgár államférfiak tiszteletére adott vacsorán mondott pohárköszöntőjében hangsúlyozta, hogy Olaszország mindig Bulgária oldalán állt abban a felfogásban, hogy csakis az igazságtalan békeszerződés jótételével biztosíthatják a népek együttműködését. Olaszország és Németország ennek jegyében folytatja harcát Európában és Afrikában.

Filov miniszterelnök válaszában köszönetet mondott a barátságos és meleg fogadtatásért, amelyet Olaszországban mindenütt tapasztalhattak. A bolgár nép sosem felejt el, hogy a Duce volt az első államférfi, aki felemelte szavát a békeszerződés igazságtalanságai ellen. A bolgár nép ellenáll minden nyomásnak és most boldogan köszönheti az időt, amikor mint a hármass egyezmény tagja elősegítheti az új Európa megteremtését. Örömmel fejezte ki afelett, hogy az új határrendezés folytán Bulgária szomszédja lett Albániának és ezáltal szomszédjává vált a nagy Olaszországnak is. (MTI)

Rómából jelenti: (Stefani) Filov bolgár miniszterelnök és Popov külügyminiszter utja elmélyíti a szívélyes olasz-bolgár együttműködést — írja a Popolo di Roma — Megjegyzni a lap, hogy a balkáni béke esküdt ellensége

Zakar András

Tihamér püspök élete

ahogyan kortársai látták

Ára tüzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda

kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

Hónalj-
izzadás
ellen

50 és 90 filléres dobozokban

Anglia volt. Miután a tengely diadal-
maskodottt és Nagybritanniát elűzték
a szárazföldről, hozzáfoghattak a huta-
rok rendezéséhez. Bulgária a maga
nemzeti kívánságainak teljesülését
ügye igazságának és a tengely iranti
magatartásának köszönheti. Létrejött
a közös bolgár-albán határ. Ez lehető-
vé fogja tenni, hogy kifejlődjének a
közvetlen olasz-bolgár kapcsolatok és
ez fogja segíteni a két ország közti
szoros gazdasági művelődési és műve-
zeti kapcsolatok kifejlődését. (MTI)

„Antiszociálista agytrósz”

Az egyik pesti jobboldali lapban olvassuk a következő nagyon tanulmányos sorokat:

— Antiszociálista agytrósznek nevezhető leginkább az a zsidó klikk, amely Roosevelt köré csoportosul és antifasiszta meg antinácista jelszavakat hirdet. Csupa nehéziparos, nagygyáros és bankár ennek az agytrósznek a tagja és mind zsidó!

„A washingtoni judokraták pénzügyi és erkölcsi bojkottot szerveztek meg Németország ellen. A washingtoni kormányzat túlnyomóan zsidó... Az Egyesült Államok történetében sohasem volt példa arra, hogy az államvezetést ilyen nagy mértékben irányították volna zsidók!”

Thompson, az egyik legnépszerűbb amerikai író megállapítását idézzük s hogy e megállapítást adatokkal támasszuk alá, hallgassuk meg az amerikai szellemi életnek egy másik tekintélyt, aki nemrég felvetette azt a kérdést, hogy valójában ki kormányoz az USA-ban?

Clapper az elnökhöz intézett nyílt levelében maga adja meg a választ az általa felvetett kérdésre, amikor felsorolja Roosevelt tanácsadóit:

Dubinsky Dávid, Hilmann Sid-
ney, Sapos Dávid, Cohen Benjá-
min, Mordechai Ezekiel, Leiser-
sohn Mózes, Stern Dávid, Dick-
stein Sámuel, La Guardia, Rose-
mann és Geldenweiser Ezekiel.

Ezek a jóhangzású, patinás zsidó nevek már önmagukban is elég fényt vetnek a roosevelti politikára, ám ennek a „radikális” irányzatnak multja is van.

Meglepő, hogy az első világháború idején hasonló hangzású neveket viselő agytrósz sugallta a versaillesi és trianoni békediktátumokat Wilson urnak, az USA akkori elnökének, akinek szemléti vezérkara a következőkből állott:

Baruch Bernát, Morgenthau Henrik, Rouse Mandel, Lipmann Walter, Frankfurter Félix és Weiser rabbi.

Aki ezt a diszes tanácsadói névsort figyelmesen végigolvassa, annak valóban el kell hinnie, hogy Amerikát semmi más nem vezeti ebben a háborúban, mint a demokráta eszmék védelme és a „jüngerek szabadsága.”

EGY HÓNAP MÉRLEGE:

Hatszáz kilométerre hagyták maguk mögött a németek a volt szovjet-német érdekhatárt

A Szovjet már utolsó tartalékait is harcra vetette. — Nincs többé összefüggő szovjet védelmi vonal. — Súlyos válság észlelhető a szovjet vezetőségben. — Alig van már tiszt az egyes orosz alakulatoknál

Stalin legidősebb fia is német fogságba esett

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Podoliában működő honvéd csapatok arcvonalán említésre méltó esemény nem történt. A felderítő oszlopok csak helyenként bukkantak a visszavonuló ellenség különítményeire.

Sok egybehangzó értesülés szerint a szovjet alakulatoknál már alig van tiszt. A vezetés nélkül maradt csapatok teljesen tájékozatlanok a haderő helyzetéről és csak annyit tudnak, hogy sorozatos vereségek érték őket.

A szovjet hadsereg három részre van szakítva. A hadifoglyok úgy tudják, hogy Leningrád katasztrófális helyzetbe került. Északon a finnek 60, egyes seregrészekkel 40 kilométernyire vannak Leningrádtól. Délen a németek 80—100 kilométernyire kö-

zelítették meg a várost. A szovjet hadvezetőség mindent megkísérel, hogy megmentse a Leningrád környékén felhalmozott hadianyagot.

Berlinből jelentik: (NTI.) A Schmidt tábornak parancsnoksága alatt álló páncélos hadak előretörésük során 16-án Vitebszktől délkeletre több más szovjet közkeatonával együtt foglyul ejtették Stalin legidősebb fiát Stalin Jakabot, a XIV-ik szovjet páncélos hadosztály tüzérezredének hadnagyát. Schmidt tábornok azonnal maga elé vezette a foglyot, akiről bebizonyosodott, hogy Stalin fia. Stalin Jakab hangoztatta, hogy belátja a német csapatokkal szemben kifejtett ellenállás oktalanságát, éppen ezért megadta magát még életben maradt katonáival együtt. (MTI.)

mekothonokban helyezik el. A szolgálatról csak a beteg nők mentesek, akiknek betegségeket orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A német légiő 21-én napközben a keleti arcvonal minden részén fekvő sok ellenséges repülőter ellen intézett sikeres támadásokat. A vasutvonalat több helyen felszakították. Egy helyen katonai táborokat és összevont csapatokat támadták meg és tetemes károkat okoztak. (MTI.)

Vatikánvárosból katolikus papok indultak Oroszországba

Zürichből jelentik: (Bud. Tud.) A Neue Zürcher Zeitung jelenti Vatikánvárosból, hogy nagyobb számú katolikus pap, akit oroszországi missziós munkára választottak ki, már elutazott Magyarországra és Romániába. Azonnal a megszállott területekre mennek, mielőtt a katonai hatóságok engedélyt megkapják. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Július 20-án a keleti arcvonalon német harci gépek 65 ellenséges gépet lőttek le. A repülőtereken 32 szovjet gépet pusztítottak el, úgyhogy vasárnap 97 gépet veszített az ellenség. (MTI.)

Sikertelen angol támadási kísérlet német hajókaraván ellen.

Berlinből jelentik: (NTI.) Az angol repülők hétfőn este be akartak nyomulni a Csatorna fölé. Elűztük őket és öt gépet lelőttünk. Brit gépek a keddre virradó éjjel behatoltak Nyugatnémetországba és több helyen bombákat dobtak le. Kár mindössze a lakónegyedekben esett. Ezenkívül halottak és sebesültek vannak a polgári lakosság körében. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 411. közleménye: Repülők a hétfőre virradó éjjel bombázták Micabba repülőterét. Kelet-Afrikában a tobruki arcvonalon az ellenséges csapatok csapataink birtokában levő hadállásokhoz igyekeztek férközni, de visszavertük őket. A tengely repülői bombázták Tobruk ütegeit. Német gépek Sollum előtt lelőttek három ellenséges gépet. Angol gépek újból támadást intéztek Benghazai ellen. Kelet-Afrikában Oucheit szakaszán tüzérségi tevékenység volt. Ellenséges repülők a hétfőre virradó éjjel bombázták Nápoiyt. 15 ember életét vesztette, 24-en megsebesültek. A lakosság nyugodtan és fegyelmetlenül viselkedett. (MTI.)

Ujabb szovjet ezred morzsolódott fel

Berlinből jelentik: (NTI.) A szovjet csapatok a nemzetközi jog megsértésével német egyenruhát, sőt polgári ruhát használnak. Az egyik helységben ejtőernyősöket fogtak el, akik polgári ruhát hordtak. Az elfogott ejtőernyősök elmondták, hogy a 204. ejtőernyős dandár tagjai indultak el polgári ruhákban, hogy az arcvonalak mögött ereszkedjenek le. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Német harci gépek kisebb csoportja vasárnap délután egyik szovjet vasutvonal elleni támadásnál 17 tálalálalatot ért

el két vonatszerelvényen. A kocsi-rakományok kigyalladtak és teljesen elégték. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Német harci gépek vasárnap egy fontos útkereszteződés közelében 120 gépjárművet és 10 páncélcocsit pusztítottak el. A keleti arcvonal északi részén a német és finn csapatok nagy sikereket értek el Sallánál. A kiev térségben a német csapatok teljesen felmorzsolták egy szovjetezredet, amelyet csak néhány napja állítottak fel. (MTI.)

Szolgálatra kell jelentkezniük az orosz katonafeleségeknek

Berlinből jelentik: (NTI.) E héten véget ér a Szovjetunió elleni hadjárat első hónapja. A német véderő az egy hónapig tartó nehéz harcok után már hatszáz kilométerre áll az egykori német-szovjet érdekhatártól, a Szovjetunió területén — közlik a Német Távirati Irodával a hadijelentés kiegészítéseképpen. Az első hónap végén megállapítható:

1. A szovjethadsereg a szárazföldön és levegőben hallatlan és pótolhatatlan veszteségeket szenvedett és kénytelen volt harcra vetni utolsó tartalékait is.

2. A Szovjetunió európai részében nincs többé a békében előkészített és összefüggő védelmi vonal.

3. Hatalmas válság figyelhető meg a vezetőségben belül.

Ezzel szemben a német vezetőség szilárdan kezében tartja erőit, amelyek nagyrészt eddig nem is vettek igazán harcra. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTI.) A svéd lapok szerint a moszkvai rádió

közölte Stalin rendeletét, amelynek értelmében valamennyi szovjet katonafeleségnek el kell hagynia otthonát és szolgálatra kell jelentkezni. A katonák gyermekeit az állami gyer-

Német orvosok és egészségügyi katonák éppen olyan gondtal látják a foglyul vörös katonákat, mint saját bajtársaikat

Olasz vélemény az angol kormányválságról

Rómából jelentik: (NTI.) Az angol kormányban beállt változásokról olasz politikai körökben kijelentették, hogy a tájékoztatásügyi miniszteriumban már egyszer történt változás. Római vélemény szerint Churchill feladozza a tájékoztatásügyi minisztert, mielőtt a nép nincs megelégedve az események folytatásával. (MTI.)

Newyorkból jelenti a NTI: Mint az Associated Press jelenti a brit-guapainai Georgetownból megérkeztek oda

az első amerikai csapatok, hogy meg szállják a rombolók fejében átengedett angol légi támaszpontot. (MTI.)

Berlinből jelenti a Budapesti Tudósító: A Völkischer Beobachter jelentése szerint Anglia tankhajósegítségét kér. A német egysége a legutóbbi hónapokban főleg nagy tonnatartalmú tankhajókra vadásztak. Az amerikai belügyminiszter a petroleum diktatórokat megbeszélésre hívta össze Anglia érdekében. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (NTI.) A szenátus hozzájárult ahhoz a törvényhez, amely felhatalmazza az elnököt, hogy magántulajdont lefoglaltasson védelmi célokra. (MTI.)

UJABB VISZÁLY FENYEGET EQUADOR ÉS PERU KÖZÖTT

Buenos-Airesből jelentik: (NTI.) Equador tegnap hivatalos jelentést tett közzé, amely szerint perui csapatok fenyegető magatartást tanúsítottak a határon több equadori helyőrséggel szemben. (MTI.)

LEZUHANT EGY PORTUGÁL REPÜLŐGÉP. Lisszabonból jelenti a Stefani: Vasárnap délután egy katonai repülőgép a köd miatt kényszerleszállást kísérelt meg. A gép szerencsétlenül járt. A bennülők életüket veszítették. (MTI.)

A ZENTAI SZOBOR

Irta SZÉLL SÁNDOR dr. Bihar vm. tb. főszolgabírája

A huszonkét esztendő idegen uralom után felszabadult Zenta, ősi magyar néven Sente — legelső birtokosa az ősi Sente-Magócs nemzetség után — csendes tiszahíji városka, amely az 1697 szeptember 11-én itt megvívott döntő csata révén vált európai nevezetességgé.

Itt alapozta meg hadvezéri hírnevét az ifjú császári tábornok Savoyai Eugen. A zentai fényes győzelem eredménye lett a nevezetes karlócai béke, amelyben a török a Temesvidék kivételével az egész magyar terület kiürítésére köteleztetett. A császártól ekkor kapta az Árpádok Csepel szigeti nagy birtokát. És a ráckevei földesur, aki egykor egy szál karddal érkezett Bécsbe szülővárosából, Párizsból, mint Magyarország leggazdagabb földesura halt meg.

1

Zenta városa ennek a nevezetes csatának 200. évfordulója alkalmából 1897-ben elhatározta, hogy a csata színhelyét szép emlékművel jelöli meg és megbizták Rónai József akkori híres szobrászművészt, hogy készítse el Savoyai Eugen lovasszobrát Zenta város főtere részére. Rónai József hamarosan el is készült a szoborral, amely legszebb alkotása lett.

A zentai szobor lóháton ülve, a török seregek felé fordulva ábrázolja a zentai hőst, amint kantárszáránál fogva visszatartja lovát és feszült figyelemmel kíséri a zentai csata menetét. Kinyújtott jobbában hadvezéri pálcat tart. A bronzszobor magas, gazdagon díszített mészkőtalapzaton áll, jobb és baloldalán egy-egy bronz dombrű, a zentai sáncok megvétele és a híres lovasrohamot ábrázolja, fölött pedig egy fiatal és egy öreg török foglyi mészkő alakja áll.

Sajnos, a szobor nem került Zentára, mert a szoborbizottság bizonyos anyagi természetű kérdéseken összekülönbözött a művésszel, aki nem volt hajlandó a szobrot a megállapodás szerinti időre Zentára szállítani, csak bizonyos vitatott összegek megfizetése után. A jubileumi ünnepségeket a szobor nélkül tartották meg. Ferenc József személyesen is részt vett a jubileumkor Zentánál tartott nagy hadgyakorlatokon. Zenta városa pedig egymillió forintot költött a város csinosítására.

A szobrot Róna 1899-ben a műcsarnok előtt kiállította és a kiállítás nagy aranyérmét nyerte el vele. Közben kérvényben az uralkodóhoz fordult Zenta vezetősége, hogy vásárolja meg az uralkodó, aki nagyon kedvelte Savoyait, Zenta részére a szobrot.

Ekkor folytak a budai várpalotának átépítési munkálatai az ezereves jubileumi ünnepségekkel kapcsolatban. A budai várpalota elé Mátyás király nagy lovasszobrát tervezték felállítani már régóta.

2

Sajnos a Mátyás szobor felállítására csak terv maradt, mert az uralkodó figyelmét felhívták a fővárosban gazdátlanul heverő zentai szoborra. Az uralkodó azt megvásároltatta és a budai várpalota elé helyeztetette. Így a zentaiak szobor nélkül maradtak.

A budai Hollós Mátyás Társaság

Hunyadi Mátyás születésének félszázados jubileumának méltó módon való megünneplésére nagy tervet dolgozott ki. Ennek a programnak egyik legérdekesebb pontja az a miniszterelnökség elé terjesztett javaslat, hogy Hunyadi Mátyásnak állítsák fel egy monumentális lovasszobor születésének 500. évfordulóján

1943. március 27-én

a magyar főváros legszebb pontján, a budai várpalota előtti parkban, ahol ma a zentai szobor áll.

Már Mátyás király halálának 459. évében, 1940-ben felmerült az a terv, hogy a zentai szobrot, ha majd Zenta városa ismét felszabadul az idegen uralom alól, végre Zentára kell vinni és ott kell felállítani az eredeti elgondolások és tervek szerint.

Valóban ez az időpont hamar bekövetkezett és most a déli részeknek idegen uralom alól való felszabadulása feletti örömről nem adhatna az állam megfelelőbb módon kifejezést, mintha ezt a szobrot most már végre Zenta városának ajándékozna és így Zenta a híres csatának 250. évfordulóját 1947 szeptember 11-én már ennek a szobornak a tővében ünnepelheti meg.

Nagyon sok hiva van ennek a tervnek és remélhető, hogy annak keresztülvételét most már semmi sem akadályozhatja meg.

A történelmi igazságszolgáltatás így egyszerre két irányban is érvényesülhet. Hunyadi Mátyás szobra és Savoyai Eugen szobra is megfelelő helyre kerülhet.

3

Savoyai Eugen rendkívül érdekes egyéniségéről a történetírás a következő legfontosabb adatokat jegyezte fel: XIV. Lajos francia királynak természetes fia volt, aki a keresztésben az Eugène Francois nevet kapta. Anyjának a királytól kapott birtoka után a Soissons grófja nevet viselt. Később pedig megkapta a királytól a Prince de Savoie et de Piemont hanzatos címet is a vele járó jövedelmekkel. (Te-

hat az olasz uralkodó családdal semmiféle vérségi kapcsolatban nem állott).

A királynak anyjától való későbbi elhídegülése következtében általaos mellőzésbe részesült. Papák akarták a sáni, holott őseitől öröklött képességei már kezdetől fogva a katonai pályára vonták. Végre is bosszút esküdt a francia udvar ellen és a király parancsa ellenére megszökött és egyenesen a bécsi császári udvarba ment. Itt tárt karokkal fogadták az ifjú grófot, aki nagyszerűen felhasználhatta a francia udvar elleni terveikben.

Valóban az ifjú gróf hamarosan kifejlődött egyénisége csakhamar reányomta bélyegét egész Európa sorsának politikai alakulására. Már 1689-ban, mint fiatal tisz, résztvett Buda visszafoglalásában. 1696-ban pedig a török elleni hadjárat fővezérévé nevezték ki. A franciákat is több hadjáratban megverte. Fellépése előtt a Habsburg ház nagyhatalmi állása valóban veszélyben forgott, a császár hatalmának megszilárdulása igen nagy mértékben köszönhető Eugénnek. A Habsburgok hálasak is voltak mindig neki

A városi szociális ügyosztály eredményes munkálkodása

Nagyvárad. Saját tud. A városi szociális szövetkezet megalakulásával kapcsolatban Kovács Jolán, a belügyminiszteriumtól kirendelt előadó részletes jelentést készített. A jelentés egy részét már ismertettük, a továbbiakról a következőkben számolunk be.

Az ügyosztály kivizsgálta és erről rászoruló kisiparosoknak és kiskereskedőknek 65 esetben nyújtott kölcsönt 16 038 pengő összegben. Állásjuttatás három esetben történt 1150 pengő erejéig. A szervezet központja által juttatott bóranyag feldolgoztatásával 99 cipőfelsőrész készítő és 115 aljamunkást foglalkoztattak. Kis részletre eladtak 587 pár cipőt. A fe-

hérnemű és fiúruha feldolgozás által 17 varrónőt foglalkoztattak 2248 pengő munkabérral. Jelenleg folyamatban van csökkent munkaképességűek és női munkanélküli családok részére kosárfonó műhely beállítása. Folyamatban vannak az állatjuttatásokkal kapcsolatos előkészítések. A szociális szövetkezet sertiéseket ad ki megfelelő takarmánnyal, ennek fejében megfelelő mennyiségű, illetve értékű hízott sertést szolgáltat a városnak, melynek árából újabb állatjuttatásokat eszközölnek.

A szervezet 100 holdas gazdaságot is bérel, beállítottak és felvásároltak 13 tehent, naponta 130 liter tejet szállítanak a szegényházak és az árvizkárosultak részére. A 18 holdas konyhakertészet állandóan szállít a piacra primőröket és tömegcikkeket a népkonyha részére. Eredményes működést fejthet ki egy nagyszabású tyúktenyészet, valamint tojástermelés. Ebben az ügyben megkezdtek a gödöllői baromfi telepet, valamint a földművelésügyi minisztériumot a létesítendő füzes érdekében.

Szeptember 6-tól július 31-ig 9.121 pengőt fordított a szervezet személyi és dologi kiadásokra. A pillanatnyi szükséglet kielégítésére, az eredményes munka és segélyezés céljára az Erdélyi Szociális Szervezet 460.500 pengőt adott Nagyvárad részére, amely összeget 93.115 pengő maradványon felül felhasználták.

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel
megjelent térkép ára:
fekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2.—

A képviselőház a házassági törvény módosításai ellen szavazott

Budapestről jelenti a MTI: A képviselőház egyesített igazságügyi és közjogi bizottsága ma délelőtt ülést tartott és tárgyalta a házassági törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló javaslatot. A megnyitás után Bocsáry Kálmán előadó ismertette a felsőház által a javaslat 9. és 16. paragrafusához eszközölt módosítások szövegét. A bizottság először a 9. paragrafushoz eszközölt módosításokat vette tárgyalás alá. Marothy Károly, Hunyady Ferenc gróf, Jaross Andor és Tusa Gábor országgyűlési képviselők a módosítások elvetése és a képviselőház által megállapított szöveg mellett foglaltak állást. Rassy Károly és Ruppert Rezső a módosítások elfogadását ajánlották. Esterházy Móritz gróf javasolta, hogy a bizottság tegye megfontolás tár-

gyává a megoldás lehetőségét. Az elnök elrendelte a szavazást és a bizottság túlnyomó része a módosítások elvetése és a képviselőházi szöveg mellett foglalt állást. Ezután a 16. §-t vette a bizottság tárgyalás alá. Az előadó, majd az igazságügy-miniszter felszólalása után a felsőház által szövegezett 16. §-t elfogadta a bizottság.

A felsőházban is tárgyalták a házassági törvény módosítását

Budapestről jelenti a MTI: A felsőház 24-én csütörtökön délelőtt 11 órakor ülést tart. Napirend: A házassági törvénnyel kapcsolatban a felsőház és a képviselőház közt felmerült ellentétek kiegyenlítésére kiküldött bizottság jelentése.

Hamis amerikai híresztelés Mussolini elleni merényletről

Rómából jelentik: (Stefani) Rómában a leghatározottabban cáfolják egy amerikai hírszolgálati irodának a moszkvai rádió alapján terjesztett híresztelését, amely szerint állítólag merényletet követtek el a Duce ellen egy katonai díszszemlén. Rómában utalnak arra, hogy a bolgár államférfiak megérkezésekor mindenki meggyőződhetett arról, hogy Mussolini jó egészséggel örvend. (MTI)

Antiszemitizmus

A „Baross Szövetség” legutóbbi számában olvassuk a következő közlést:

„Köznyelven „zsidógyűlöletnek” nevezik. Mi, a kereszténység gazdasági védelmét értjük alatta a zsidóság gazdasági befolyása és főleg vezetése ellen.

A krisztusi tanítás, a köztábla vésett, emberhez szóló igazságok beteljesítésével az emberiség életére, jét és a szociális igazságot szolgálja, ha pedig mégis Isten „választott népéről” beszélünk, az Magyarország — csak a magyar nemzet-höz hű nép lehet és ha a szentist-váni magyarságról beszélünk, úgy alatta azt a magyarságot értjük, azt az összefogó erkölcsi köteleket, amely kényszereszközök nélkül tud és akar is — a magyar közösségben érvényesülni. Szocializmussal és nacionalizmussal telített termelési rendre gondolunk, melynek életterében bennfoglaltatnak mind-azok, akik felismerik nemzetünk elhivatottságát, életképességét és letterejükkel, önuralmukkal minden hátsó gondolat nélkül szolgálják is hazájukat és pedig úgy, hogy minél előbb és teljes sikerrel leküzdhessek azt a „kizsákmányoló kapitalizmust”, amely a „szabad verseny” egyoldalú elvén keresztül nevelte ki a nemzetellenes, nemzetközi, elsősorban zsidó érdeket szolgáló marxizmust minden következményeivel.

Jól mondotta vitéz József Ferenc főherceg Szabadkán tartott ünnepi beszédében: „A magyar öntudat, a magyar lélek erős kifejezője”, a mi „felszabadulásunk nem is a bosszúé, hanem a munkáé”. A mi el-sőségi jogunkat — úgy mond — minden vonalon kívívjuk. „A mi szenvedésünk — így szólott többek között — átváltozik erővé és lendületté” és így „erős energiát kell kisugároznunk”, mert a gazdasági pozíciókat „be kell vennünk a gazdasági élet minden területén”. — hogy „megragadhatjuk a gazdasági élet kulcspozícióit” és azokon keresztül kezünkbe vehessük a magyar gazdasági élet vezetését.

„Az új ezer esztendő a nemzeti népi gazdasági politika jegyében kell, hogy induljon” — „aki nem jön velünk, azt kitésszük az országból, vagy — így fejezte be szavait, — belekényszerítjük ebbe a vonalba”: a magyar érzésvilágba, — a magyar élelök szolgálatába.

„Ez a vonal a Baross-vonal.” Most aratunk, de nemcsak búzát, hanem a lelkek huszonháromeves termését is.”

Ime, csokorba kötöttük vitéz József Ferenc főherceg néhány Baross-gondolatát. Ha ez antiszemitizmus, — úgy mi, keresztények antiszemita vagyunk.”

Tanuljunk egy kis statisztikát

Fejlődő és visszaeső magyar nagyközségek

Csepel „községnek” 47 ezer lakosa van

Az alábbi táblázatban felsoroljuk a legalább tízezer lakosu nagyközségeink névsorát, a lélekszám szerint rangsorolva őket és a januári népszámlálás alkalmával észlelt lélekszám mellett feltüntetjük valamennyimél az 1910-es népszámlálás óta bekövetkezett lakossággyarapodás, vagy csökkenés százalékos számát is.

1. Csepel	47.135	(393.2)
2. Törökszentmiklós	30.147	(20.2)
3. Békés	29.289	(9.0)
4. Orosháza	26.902	(20.8)
5. Diósgyőr	26.535	(54.1)
6. Szarvas	25.028	(-3.3)
7. Huszt	21.080	(104.8)
8. Mezőkövesd	20.869	(21.3)
9. Ózd	20.770	(72.2)
10. Kiskundorozsma	19.676	(11.0)
11. Soroksár	18.888	(65.6)
12. Vecsés	18.448	(149.2)
13. Kiskunmajsa	18.550	(15.1)
14. Rákosszentmihály	18.310	(195.3)
15. Felsőgalla	17.107	(78.9)
16. Balmazújváros	16.305	(30.8)
17. Hatvan	15.971	(28.9)
18. Jánoshalma	15.927	(25.6)
19. Felsővisó	15.891	(42.6)
20. Abony	15.292	(3.8)
21. Dévaványa	15.260	(12.5)
22. Püspökladány	15.135	(20.7)
23. Polgár	15.161	(33.3)
24. Ujfehértó	15.145	(43.3)
25. Rákoscaba	14.739	(190.8)
26. Kisvárd	14.711	(46.8)
27. Mezőberény	14.550	(9.6)
28. Járókszállás	14.316	(7.9)
29. Sashalom	14.225	(332.1)
30. Nagyszőlős	13.324	(70.6)
31. Bácsalmás	13.318	(15.8)
32. Battonya	13.294	(2.2)
33. Sárospatak	13.244	(40.5)
34. Mór	13.101	(14.6)
35. Békásmegyér	13.073	(268.8)
36. Erd	13.078	(225.6)
37. Kiskőrös	12.863	(11.3)
38. Endrőd	12.834	(-5.0)
39. Lajosmizse	12.694	(28.2)
40. Körösmező	12.679	(29.4)
41. Sarkad	12.634	(31.8)
42. Hajdúhadház	12.451	(26.8)
43. Rahó	12.449	(89.3)
44. Tata	12.325	(7.3)
45. Bors	12.278	(31.4)
46. Gyoma	12.223	(4.5)
47. Jászapati	12.149	(6.6)
48. Tiszaföldvár	12.090	(36.1)
49. Pestszentimre	12.057	(521.8)
50. Búdszentmihály	12.008	(15.7)
51. Keszthely	11.983	(15.7)
52. Kunszentmárton	11.951	(14.8)
53. Gödöllő	11.888	(57.1)
54. Pestújhely	11.830	(113.3)
55. Nyirbátor	11.813	(51.9)
56. Berettyóújfalú	11.778	(37.3)
57. Hajdudorog	11.776	(12.5)
58. Bánhida	11.754	(233.1)
59. Paks	11.743	(-6.5)
60. Sárvár	11.682	(29.1)
61. Kecel	11.611	(40.9)
62. Dunaföldvár	11.484	(-5.0)
63. Guta	11.483	(28.9)
64. Rákoskeresztúr	11.483	(112.5)
65. Tótkomlós	10.987	(4.6)
66. Nagykáta	10.760	(20.8)
67. Kunhegyes	10.744	(9.3)
68. Técső	10.715	(71.4)
69. Szeghalom	10.706	(10.2)
70. Tiszafüred	10.671	(18.2)
71. Heves	10.597	(16.1)
72. Vésztő	10.597	(18.8)
73. Komádi	10.570	(23.3)
74. Nádudvar	10.502	(11.4)
75. Derecske	10.386	(11.8)
76. Ujkécske	10.383	(24.2)
77. Kapuvár	10.187	(23.8)
78. Tápiószéle	10.166	(27.6)
79. Mór	10.114	(-5.1)
80. Jászladány	10.028	(8.2)
81. Mátészalka	10.024	(68.9)
82. Dunaharaszti	10.008	(159.2)

1939 ember élt, ma pedig már 12.057! Amint látjuk, itt is főként a főváros környékén fekvő helységek lélekszáma nőtt meg igen nagy mértékben.

A legkisebb mérvű gyarapodást találjuk a következő nagyközségekben:

Mezőberény	9.6
Kunhegyes	9.3
Békés	9.0
Jászladány	8.2
Járókszállás	7.9
Tata	7.3
Jászapati	6.6
Tótkomlós	4.6
Gyoma	4.5
Abony	3.8
Battonya	2.2

százalékos. Itt is főként alföldi szinmagyar nagyközségeink senyvedését vonhatjuk le tanulságképpen.

VANNAK SZOMORU EREDMÉNYEK IS

Van azonban a fenti nagyközségek közül öt, amely még ennél is szomorúbb eredményt mutat fel. Pakson 6.5, Mór on 5.1, Dunaföldváron és Endrődön egyformán 5.0 és Szarvason 3.3 százalékkal csökkent a lakosság létszáma harmincegy év óta.

Végül, ha az utolsó tizenegy év eredményeit vesszük vizsgálat alá, a legnagyobb fejlődést mutatják fel: Vecsés 41.8, Pestszentimre 47.2, Rákoskeresztúr 52.1, Békásmegyér 54.3, Rákoscaba 80.0, Csepel 99.2 és Erd 129.7 százalékos lakossággyarapodással; a legkisebbet Hajdúszoboszló 2.3, Kiskunmajsa 2.5, Járókszállás és Hajdudorog egyformán 2.4, Bácsalmás 2.1, Monor 1.7, Dunaföldvár és Békés egyformán 1.3, Mezőberény 1.0, Mór 0.8 és Mezőkövesd 0.3 százalékos népességnövekedéssel és végül passzív eredménnyel zárják a mérleget: Gyoma 9.2, Jászladány 0.6, Paks 0.7, Tótkomlós és Kunhegyes egyformán 1.4, Jászapati 1.9, Szarvas és Kiskőrös 2.1, Nagykáta 2.2, Abony 3.1 és Endrőd 7.9 százalékos lakosságcsökkenéssel!

Magyarországra látogat a berlini japán nagykövet

Budapestről jelentik. Hirosi Osima, berlini japán nagykövet felesége és a berlini nagykövetség néhány tagjának kíséretében július 23-án teljesen magánjellegű látogatásra Magyarországra érkeznek. Osima nagykövet 23-án délelőtt érkezik gépkocsin Komáromba, ahol Okubo budapesti japán követ és a követségi titkár fogadja. Innen Bábónára látogat el, ahol megtekinti a mentelepét. 23-án estefelé érkezik Budapestre. 24-én 13 óra 30 perckor Bárdossy miniszterelnök kihallgatáson fogadja a nagykövetet, majd 14 órakor villásreggelin látja vendégül. A villásreggelin hivatalosak lesznek a budapesti japán nagykövetség tagjai és a tengelyhatalmak budapesti követei.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Csepel vezet öt törvényhatósági város előtt 47 ezer lakossal

Ezek szerint tehát összesen nyolcvankét olyan nagyközségünk van, — amelyben a lakosság száma meghaladja a tízezeret, közülük a következő tízenhat csak most vonult be a tízezres helységek sorába: Rákoscaba, Békásmegyér, Erd, Rahó, Pestszentimre, Bánhida, Sárvár, Rákoskeresztúr, Técső, Komádi, Derecske, Ujkécske, Kapuvár, Tápiószéle, Mátészalka és Dunaharaszti. A legnagyobb ily nagyközség: Csepel, 47.135 lakosával felülmúlja öt törvényhatósági jogu városunkat, Marosvásárhelyt, Sopront, Ungvárt, Baját és Komáromot is.

Feltűnő lakosgyarapodást mutatnak fel 1910 óta a következő helységek:

Huszt	104.8
Rákoskeresztúr	112.5

Pestújhely	113.5
Vecsés	149.2
Dunaharaszti	159.2
Rákoscaba	190.8
Rákosszentmihály	195.3
Bánhida	223.1
Erd	225.6
Békásmegyér	268.8
Sashalom	332.1
Csepel	393.2

PESTSZENTIMRE LAKOSSÁGA ÖTSZÁZ SZAZALÉKKAL GYARAPODOTT!

De valamennyi elől a pálmát Pestszentimre viszi el 521.8 százalékos lakosságnövekedéssel. Harmincegy évvel ezelőtt ebben a helységben még csak

Julius 27 Református Kulturpalota színháztermében vasárnap délután 5 és este 8 órai kezdettel Julius 27

BEREGI-NÁDASI

a mulattatás nagy mestereinek vidám előadásai

Nagyvárad közkezdvelt művészeinek felléptével

Helyárak: 2, 1.50, 1 P és 70 fillér. — Jegyek elővételben kaphatók a Ref. Kör penztáránál délelőtt 11-1-ig és délután 5-7-ig.

Bevárosi mozgóban
Kedden utoljára:
A hölgy kissé bogaras
Szerdától:
A két tökfej
STAN és PAN

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA MA
Rohanó élet
Egy asszony az élet keresztútjében.
Hertha Feiler, Attila Hörbiger,
Oskar Sima.

Apollo filmszínházban
Judy Garland és Mickey Rooney
bűbajos filmje a
Tizenhatévesek
Apáknak, anyáknak és mindazoknak akik
szerelmesek, vagy szerelmesek voltak.

GAZDASÁGI ÉLET

Gabonalap nélkül nem lehet öröltetni

Nagyvárad thj. város polgármestere 25-544—1941. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki: Ismételtlen felhívom az érdekeltek figyelmét, hogy a 4500—1941. M. E. kormányrendelet értelmében gabonát eladni vagy öröltetni gabonalap nélkül nem lehet.

A gabonalapok megszerzésére vonatkozóan az alábbiakat közlöm:

1. Termelők a maguk részére gabona-lapot kizárólag a cséplési eredmény-lapok beérkezése után és ennek alapján kaphatnak; amíg a cséplési eredménylap a hatósághoz be nem érkezik, gabona-lapot igényelni és

kiállítani nem lehet.

2. Azok, akik nem saját terményükből, hanem bármely más címen jutnak gabonához, gabona-lapot ke-

reseti kimutatás alapján kaphatnak. A kereseti kimutatást a gabonát kiszolgáltató tartozik kiállítani és a városi hatósághoz beadni az előírt nyomtatványon.

Minden ezzel kapcsolatos kérést (kereseti kimutatás, gabona-lap, stb.) és bejelentést, illetve igénylést a Vitéz-utcai elemi iskolában kell megtenni d. e. 8—12-ig, ahol egyben minden erre vonatkozó felvilágosítás megtudható.

Megállapították a búza és a rozsliszt legmagasabb árát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az árelenőrzés országos kormánybiztosa megállapította a búza és a rozs örlemények és malmi melléktermékek legmagasabb nagykereskedői és fogyasztói árát. A rendelet értelmében a kiskereskedők az általuk

ténylegesen fizetett beszerzési ár és a fuvar együttes összegéhez a búzadaránál és a nulláslisztnél kg-ként legfeljebb négy, az egységes búza- és rozslisztnél legfeljebb három fillér felárat számíthatnak fel. A fogyasztói órák azonban az ország egész területén nem haladhatják meg kg-ként a búzadaránál a hetven, nullás lisztnél a hatvannyolc, egységes búzalisztnél és egységes rizslisztnél a negyvenhat fillért. A fogyasztói árak magukban foglalják a csomagolást is.

Megkezdődik a székely fiúk pilótakiképzése

Filléres adakozásokból repülőgépet hozatnak Németországból, augusztus 12-én érkezik az első repülőgép

Nagyvárad. Saját tud. A Székelyföldön megjelenő újságokban hetek óta cikkek jelennek meg a magyar repülés szolgálatára érdekében. Ezek a cikkek minden alkalommal rámutatnak a repülés nagy jelentőségére, különösen a második világháború tapasztalataival kapcsolatban. Ez a nem új felismerés vezette a Marosvásárhelyi Sport Egyesület néhány nagyszerű vezetőjét, akkor amikor elhatározták, hogy a magyar repülés elősegítése érdekében repülő szakosztályt létesítenek az egyesület keretein belül, melynek célja lesz a székelyfiúk kiképzése.

A repüléshez elsősorban gép, a géphez pedig pénz kell. Először a négy székely vármegyében indult meg a gyűjtés, amely már eddig is szinte megható eredményeket produkált. Egyszerű munkásemberek utolsó filléreiket áldozták erre a célra s ez a megértő lelkesedés tette lehetővé, hogy augusztus 12-én már megérkezik az első repülőgép Németországból és ezzel megkezdődik a székely

fiatalok pilótakiképzése. Az eddigi tervek szerint a gép megérkezése után propagandautra indul a székely vidékek felett s értesülésünk szerint Nagyváradra is ellátogat. A marosvásárhelyi egyesületnek a terve ugyanis az, hogy az egész felszabadult területet bekapcsolja a magyar repülés ügyének ilyen módon való szolgálatába.

Körülbelül egy hete Nagyváradon tartózkodik Bónky Béla marosvásárhelyi hírlapíró, aki Nagyváradon tett lépéseket a beszerzés ügyében. Először a hatóságokat kereste fel, ahol természetesen a legnagyobb megértéssel fogadták a szép tervet és elősegítik annak kivitelezését. Az itt meginduló gyűjtést egyetemisták vették a kezükbe s az eredmény minden bizonnyal nem marad el itt sem.

Földművesek megsegítése katonai munkaerővel

Nagyvárad polgármestere 27.454—1941. szám alatt a következő hirdetményt bocsátotta ki: Értesítem az érdekelteket, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter ur 45.654—1941. sz. rendelete értelmében a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult földműves foglalkozású egyének megsegítése céljából ezek családtagjai a városi hatóságok által írásban igazolt rászorultságuk esetében a legközelebbi csapattesttől megfelelő számú legénységet, valamint járművet igényelhetnek. Az igénylendő legénység

és járművek igénybevétele módjait a csapatparancsnokságtól tudhatók meg. A segítség igénybevétele-nél követendő eljárás az, hogy a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult kisbirtokos családja igazoltatja a városi hatósággal, hogy a mezőgazdasági munkálatok idejében és megfelelő módon való elvégzéséhez segítségre szorul s az így igazolt kérelmével a legközelebbi állomásozó csapat parancsnokságához fordul. Az igazolást a gazdasági ügyosztályon (városháza I. em. 24.) kell kérni.

Ötvösök első pártfogói...

Kérő szavunk sohasem hangzik el hiába. Ötvösök esetében sem hangzott el visszhang nélkül. Pedig ebben az esetben nem is kértünk. Csak be akartuk mutatni, hogyan él Isten kegyelméből özvegy Ötvösné öt egészséges gyermekével akkor, amikor egyre több kutyasétáltató puccos dáma és minden férfiaságából kivételkező kutyasétáltató ember látható az utcákon.

Ötvösök nagy szegénysége meghaltotta a kis Lakatos Saroltát, aki szü-leivel együtt csak most jött ide Nagykanizsáról és az elemi iskola második osztályát végezte el. Meghototta őt az öt Ötvös-testvér vigasztalan helyzete, barátnőjével, Klein Évával „jótékonycélu” előadást rendezett, amelynek közönsége a rokonok és közeli jóbarátok közül került ki. A bevétel igaz, nem volt nagy, de ebben az esetben a jószándék és a nemes cél adja a cselekedet értékét. A kis Lakatos Sarolta három pengő-jének is ez adja meg a különös értékét.

Katonai bíróság elé került Eftimiu G. Victor három liceumi osztályt végzett katonaszökevény

Temesvárról jelenti a Déli Hírlap: Bukaresti jelentés szerint az ottani hadkiegészítő parancsnokság Eftimiu G. Victor ellen eljárást indított és az ügyet most tárgyalja az ilfovi törvényszék. A hadkiegészítő parancsnokság beadványa megállapítja, hogy

Eftimiu G. Victor hírlapíró, aki 1889-ben Bobostesti községben született, három liceumi osztályt végzett, 1920-ban megszerezte a román állampolgárságot, de katonai szolgálatra sem 1921-ben, sem később nem jelentkezett.

A román sorozási törvény 81-ik szá-

kasza értelmében mulasztást követően el és ezért került most bíróság elé.

A bukaresti hír a felszabadult erdélyi részekben is nagy érdeklődést keltett. Két okból is. Egyrészt azért, mert Eftimiu Victor, mint katonaszökevényt kezelik, aki kivonta magát a sorozás alól, másrészt azért, mert a katonai megállapítás szerint három liceumi osztályt végzett.

Eftimiu Victor a román irodalmi és művészeti életben mindig rendkívül nagy szerepet játszott. Eftimiu, aki a megszállás ideje alatt Kolozsváron is többször megfordult, a román irodalmi élet egyik vezérének szerepelt mindig a köztudatban. A román írók szövetségének és a Penklub romániai tagozatának elnöke volt, a Maniu-kormány idejében a bukaresti Nemzeti Színház főigazgatója, akinek döntő szava volt a román irodalmi életben. Számos regénye, szindarabja és verskötele jelent meg és szindarabjai közül a Prometheus és a Zamolze címűeket magyar fordításban is előadták. Eftimiu egyideig a román irodalmi élet baloldali frontjának élén állott Panait Istratével és másokkal. Vezető pozícióját különböző politikai irányváltottatásai között is megtartotta, éppen ezért hat meglepetésszerűen, hogy most, mint katonaszökevényt kezelik az 53 éves Eftimiu s ugyanakkor megállapítják róla, hogy egész iskolai végzettsége csupán három liceum.

Frenozel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkeretezés

Falburkoló üvegcsempék gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30,
fél évre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12.27,
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem örvünk meg és nem
adunk vissza

Minisztertanácsot tartott a kormány.
Budapestről jelentik: (MTI) A kormány tagjai Bárdossy miniszterelnök elnöklésével, kedden reggel 9 órakor minisztertanácsra ültek össze és folyó ügyeket tárgyaltak. A minisztertanács a déli órákban ért véget.

A Vatikán erélyesen cáfolja a pápáról terjesztett amerikai híreket. Rómából jelentik (NTI): Az amerikai lapok azt a hírt terjesztették el, hogy a pápa idegkimerültségben megbetegedett. Tájékozott vatikáni helyen cáfolták ezt a hírt és célzatos kiáltásnak mondták. (MTI.)

Kommunista zsidókat végezték ki nyugat-szerbiában. Belgrádból jelentik: (NTI) A nyugat-szerbiai Valjevo közelében megkísérelt rongálás miatt több kommunistát és zsidót agyonlőttek. (MTI)

Tilos Ungban a szombat-zsinór. Ungvárról jelentik (MTI): Az ungi közigazgatási kirendeltség községeinek és falvainak területén a zsidók rendszerint a falu végén szombat-zsinórokat feszítenek ki. Az ungi közigazgatás a szombat-zsinórok kifeszítését eltiltotta és minden esetben már korábban kiadott hatósági engedélyt hatálytalanított.

* **Felhívjuk a háztulajdonosok figyelmét,** hogy a házszám-tábla rendelésekre megadott hivatalos határidő lejárt. Tekintettel arra, hogy még számosan nem tettek eleget ennek a felhívásnak, a rendelések határidejét e hó 30-ig meghosszabbítottuk. Későbbi rendeléseket azonban technikai okokból nem veszünk fel. Iván Vasöntőde, Vitéz-utca 52.

MEGHALT PUKY ENDRE. Budapestről jelentik: Vasárnap délben váratlanul elhunyt dr. Puky Endre, a Közigazgatási Bíróság nyugalmazott elnöke, a képviselőház volt alelnöke. Szóvátárföldön nyaralt. Vasárnap megüfördött a Magyarországi hideg vizében. Fürdés után rosszul lett fogta el. Hozzáértő orvost hívtak, aki már csak a hirtelen beállt halált tudta megállapítani. Felesége és sógora mellett voltak halála percében. A szóvátai halálhír őszinte részvételt váltott ki a társadalmi és politikai életben. Puky Endre a magyar közéletnek kimagasló, tekintélyes, általánosan nagyrabecsült tagja volt. Kassán született régi nemesi családból 1871-ben. A képviselőház 1926-ban választotta meg alelnökévé. Gömbös Gyula kormányraléptekor, 1932-ben reábizta a külügyminiszeri tisztséget, 1933 januárjában a Közigazgatási Bíróság elnöke lett. Néhány hónappal ezelőtt nyugalomba vonult. A kormányzó 1931-ben a Magyar Erdemrend nagykeresztjével tüntette ki majd a titkos tanácsossági méltóság adományozta neki. A budai református egyházközségnek hosszú időn keresztül főgondnoka volt. A kormányzó megleghangos részvételfratot intézett Puky Endre özvegyéhez.

Elfogadta a képviselőház a házassági törvényjavaslat módosított kilencedik szakaszát

Budapestről jelentik: A képviselőház kedden délelőtt formális ülést tartott. Tasnádi Nagy András negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. Bocskáry Kálmán előadó ismertette az együttes bizottság jelentését a házassági törvény módosításáról szóló javaslat tárgyában. A Ház azután vita nélkül döntött a javaslat 9. és 16. szakaszáról. A Ház úgy határozott, hogy a 9. szakaszban a képviselőház együttes bizottsága által javasolt szövegét fogadják el és a Felsőház módosítását mellőzik. A 16. szakaszt a felsőház által javasolt módosításban fogadták el. Ezzel a mai ülés napirendje véget ért. A Ház úgy határozott, hogy legkö-

lebbi ülését csütörtökön délelőtt 12 órakor tartja és annak napirendjére a további teendők iránti intézkedést tűzi ki. Az ülés fél 11 órakor ért véget. MTI

A MTI jelenti: A képviselőház igazságügyi és közjogi bizottsága ma délután öt órakor összeült. Tárnya: a házassági jogról szóló 1894. évi 31. t. c. kiegészítéséről és módosításáról szóló javaslat tárgyalása folyamán a felsőház és a képviselőház között keletkezett ellentétek kiegyenlítése céljából a két ház bizottságának együttesen tartandó ülésére a képviselőházi bizottság részéről az elnök, a helyetteselnök, előadó és jegyző megválasztása.

A BELUGYMINISZTER FELESÉGE MEGLÁTOGATTA A SZOVÁTAI NAPKOZI OTTHONOKAT. Marosvásárhelyről jelenti a MTI: Keresztes-Fischer Ferencné, aki jelenleg Szováta nyal Mátton Zsigmond alispán felesége kíséretében felkereste a napközi otthonokat. A meglátogatott napközi otthonokban hosszasan elbeszélgetett a falusi gyermekekkel és a vezetőkkel. A vezetők előtt teljes megelégedését fejezte ki.

50 ezer horvát költözött haza Szerbiából és Macedóniából. Zágrábról jelenti a MTI: A Szerbiából és Macedóniából hazatelepített horvátok számát körülbelül 50.000 főre becsülik.

HATEZER PENGŐRE ÍTELTEK EGY HUSZTI ZSIDÓ FÖLDBIRTOKOS TUDÁSSAL RENDELKEZŐ ALKALMAZÓTAKAT KERES, HA AZ ILLETKŐK HAJLANDÓK BUDAPESTEN IS ALKALMAZÁST VALLANI. Az állásnyugdíjas és fizetési osztály szabályozza a díjazást. Az érdeklődők jelentkezzenek a nagyvárad állami munkaközvetítőnél. Ugyanígy jelentkezzenek az elhelyezkedni szándékozó kovácsok, kerékvártók, kőtélgyártók, cukorkafőző és készítő és fodrászok.

MEGINDUL A VASUTI SZEMÉLYFORGALOM HORVÁTOR-SZÁGGAL. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint július 22-től, keddtől kezdődőleg Gyékényesenél átszállással és a Dráván át komposztkötéssel megindul a vasuti személyforgalom Horvátországgal. Ezáltal Budapest—Gyékényes—Koprivnica—Zagreb útvonalon az utazás lehetővé válik oly módon, hogy a Budapest Keleti p. u. ról 22.50-kor induló személyvonat Ujdombovár—Gyékényesen át csatlakozást nyer a Zágrábba 14.58-kor érkező vonathoz, a Budapest Déli p. u. ról 7 órakor induló személyvonat pedig Nagykanizsa—Gyékényesen át csatlakozást nyer a Zágrábba 22.40-kor érkező vonathoz. Ellenutányban 7.55-kor induló vonat Gyékényes—Nagykanizsán át csatlakozik a Budapest Déli p. u. r. 20.35-kor érkező személyvonathoz, továbbá a Zágrábból 14.35-kor induló vonat Gyékényes—Ujdombovádon át csatlakozik a Budapest Keleti p. u. r. 8.15-kor érkező személyvonathoz.

Orvosi hír. Dr. Fazakas Sándor egyetemi magántanár, szemorvos, Debrecenből, az áll. kórház szemészeti osztályához főorvosnak nevezetett ki. Magánrendelését egyelőre délután 3—4 óra között az állami kórházban kezdte meg.

LIPCSE, A NAPFENYBEN LEGGAZDAGABB NÉMET VÁROS. (M. N.) Pontos kutatások és feljegyzések nyomán a szakértők megállapították, hogy Lipcsének évente csak 68 olyan napja van, amikor nem süt felette a nap. Königsbergben ezzel szemben 100, a keletporoszországi Fichtelbergben pedig 129 felhős napot jegyeztek föl.

MÜSZERESZKEKET KERES A POSTAIGAZGATÓSÁG. Nagyvárad Saját tud. A nagyvárad állami munkaközvetítőnél nyert értesülésünk szerint a m. kir. postaigazgatóság 4 középiskolát végzett, elektrotechnikai tudással rendelkező alkalmazottakat keres, ha az illetők hajlandók Budapestben is alkalmazást vállalni. Az állásnyugdíjas és fizetési osztály szabályozza a díjazást. Az érdeklődők jelentkezzenek a nagyvárad állami munkaközvetítőnél. Ugyanígy jelentkezzenek az elhelyezkedni szándékozó kovácsok, kerékvártók, kőtélgyártók, cukorkafőző és készítő és fodrászok.

Meghívó

A La Roche Faipari r. t. Nagyvárad, 1941. július 31-én d. e. 10 órakor a vállalat székházában (Rákóczi-ut 27) rendkívüli közgyűlést tart, melyre a vállalat részvényesei tisztelettel meghívottak. Tárnyorozat: 1. Az igazgatóság jelentése az 1939—40-ik üzletévről, a zárszámadások bemutatása és a felügyelő bizottság jelentése. 2. Határozathozatal a zárszámadások jóváhagyásáról és az igazgatóság javaslatáról a veszteség elővezetése tárgyában. 3. Határozathozatal a felmentvény megadásáról az igazgatóság és felügyelőbizottság részére. 4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjainak megállapítása. 5. Az alapszabályok 11. és 35. §-ainak megváltoztatása. Figyelmeztetés. Azon részvényesek, akik jogaikat gyakorolni óhajtják kötelesek részvényeiket le nem járt szelvényekkel együtt, vagy az azokat helyettesítő letéti jegyeket legkésőbb a közgyűlés előtti napon a vállalat pénztáránál letétbe helyezni. A zárszámadások a vállalat üzleti helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Meghívó

A „Carmen” Cipőgyár R. T. nagyvárad bejegyzett cég Nagyváradon, üzleti helyiségében (Damjanich-utca 15. szám alatt) 1941. évi július hó 27. napján délelőtt fél 12 órakor tartandó évi

rendes közgyűlésére.

Tárnyorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1940. üzletévről, az 1940. évi zárszámadások bemutatása, határozathozatal az 1940. évi Mérleg és Eredménykimutatás ügyében.
2. Felmentvény megadása az 1940. üzletévre.
3. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok tantiémjének megállapítása.
4. Határozathozatal az alaptőke emelése ügyében.
5. Vezérigazgató és igazgatók szolgálati szerződésének megkötése.
6. Az alapszabályok 1—45. §-ainak módosítása.
7. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok megválasztása az 1941. üzletévre.
8. Cégjegyzések adása.
9. Esetleges indítványok.

Az alapszabályok 14. §-ának 1. pontja értelmében, a részvényesek jogait a közgyűlésen akkor gyakorolhatják, ha a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a részvénytársaság pénztáránál részvényeiket letétbe helyezték.

Igazgatóság.

Mérleg 1940. december 31-én. Vagyron
Pénztár 45348.18, Ingatlanok épületek 186.324.88, Gépek és berendezések 584.064.74, Nyersanyagok, félkész-, készárúk, fióküzletek árukészlete 2.228.030.73, Értékpapírok 5615.83, Adó-sok 415.034.42, Ovadékok 1243.33, 1940. évi veszteség 143.332.80, összesen 3.572.994.91. **Teher:** Alaptőke 666666.67, Gépek és berendezések tartalékalapja 428.096.30, 1940. évi dotáció 36.321.63, 464.417.93, Ingatlanok és épületek tartalékalapja 71264.23, 1940. évi dotáció 2521.14, 73.785.37. Alaptőke tartalékalapja 2579.31. Fiókárúk tartalékalapja 623.420.25, Hitelezők, elfogadványok 1.575.692.37, Ovadékok 143.382.52, Átmeneti tételek 21.103.04, 1939. évi nyereségáthozat 1267.47, összesen 3.572.994.91.

Eredmény. Kimutatás. Veszteség: Gyártási, eladási, üzemi, ügyviteli költségek, biztosítások, adók, kamatok, stb. 1.255.277.53. Gépek és berendezések tartalékalapjának 1940. évi dotációja 36.321.63, Ingatlanok és épületek tartalékalapjának 1940. évi dotációja 2521.14, összesen 1.294.120.30. — **Nyereség:** Gyártási és eladási eredmény 1.150.787.50, 1940. évi veszteség 143.332.80, összesen 1.294.120.30. Igazgatóság. Felügyelő-bizottság.

A „Carmen” Cipőgyár R. T. nagyvárad bejegyzett cég 1940. üzletévre vonatkozó könyveit és zárszámadásait megvizsgáltuk és megállapítottuk, hogy a mérleg és az eredménykimutatás a könyvekkel egyező. Miértis a zárszámadásokat a közgyűlésnek, — az igazgatóság jelentésével együtt, elfogadásra ajánljuk.

Felügyelő-bizottság.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY

Bihardíószegi Római Katolikus Egyházközség kántortanítói állásra aug. 21-ig (mikor kántorpróba) pályázatot hirdet. 26 hold föld, államsegély, lakás. Plebánia.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

INNEN-ONNAN

Anglia

A Londonban megjelenő *Times* atolsó számában érdekes térképet közöl a keleti hadszíntérről. A térképről érdekes következtetéseket vonhatunk le az angol háborús politika céljaira és szándékaira vonatkozólag. Cripps szorgalmasan tárgyal Molotovval, Maisky nemkevesébe szorgalmasan Edennel.

A tárgyalásoknak a térkép tanúbizonyossága szerint meg volt az eredménye. A térképen ugyan megtalálhatjuk a balti államok és Oroszország között a régi határt, — de természetesen, hogy a balti államok éppugy, mint egész Pomeránia szovjetszínre van festve. S amíg itt legalább mégis be van rajzolva a térképbe a régi határ is, addig Beszarábia felé ilyennek nyoma sincs már és nincs nyoma Finnország felé sem.

Anglia tehát a térkép tanúbizonyossága szerint már most készen áll arra, hogy Finnországot, Beszarábiát és Románia jórészt szövetségesének biztosítsa... Érdekes ilyenkor visszaemlékezni a tavalyi nagy szavakra, hogy Finnország harca a Szovjet ellen a legmagasabb emberi eszményekért történik... Ugy látszik, ezek a legmagasabb emberi eszmények csak addig eszmények, amíg Anglia érdekei úgy kívánják.

Egyesült Államok

Min, Bostonból jelentik, az Egyesült Államok Közeleménye a legnagyobb érdeklődéssel figyeli a német repülő eredményes támadásait az angol szigetbirodalom katonai célpontja ellen. Különösen nagy feltűnést kelt az, hogy ezek a támadások sem eredményesek, sem pedig iramukból nem vesztek semmit sem az orosz támadás megindulása óta. Ebben amerikai körök a német légi haderő kimeríthetetlen voltát látják és csodálkozva állapítják meg, hogy Németország légi haderője egyszerre harcol eredményesen Oroszországban, Afrikában, az Atlanti Óceán fölött, védi a német légiteret s e mellett arra is jut gép és idő, hogy rendszeresen ellátogassanak az angol szigetvilág fölé és ott pusztítsák a már-már feléledt angol reménységet is.

Olaszország

Most van 60 éve, hogy a szicíliai költőiskolának későbbi feje, Cassone József, a jeles olasz költő, Notóban, Sziciliában belekezdett Petőfi költeményeinek olasz nyelvre való fordításába. Egy emberéletet szentelt e gyönyörű feladatnak és egymás után jelentette meg olasz nyelven a nagy magyar lírikus legszebb költeményeit.

Notói házában, amelynek erkélyéről gyönyörű kilátás esett a Földközi-tenger napsütötte viziúkrére, a költők jövőbelátásával tett hitet az olasz-magyar barátságról, amelynek szelvényében költői barátságot kötött számos magyar íróval és költővel. A 80-as évek elején Notóban felkereste őt a fiatal Pálóczy Lípót, akinek olasz nyelvtanából tanult egy emberöltőn át a művelt magyar közönség olaszul és aki a Magyar Zeneművészeti Főiskola elődjén, a M. Kir. Zeneakadémián először töltötte be az olasz nyelv és irodalom tanszékét, amelyet ott elsősorban gróf Apponyi Albert buzgalmából állítottatott fel.

SZÍNHÁZ

Pálóczy László Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Kedden délelőtt a Japport terrasán ismerős fővárosi művészarcot fedeztünk fel. Pálóczy László, a Magyar Színház és a magyar filmek népszerű művésze érkezett Nagyváradra feleségével, Szepes Liával. Pecsényebarnára sülve érkeztek Szovátáról, ahol a művészpár nyaralt. A nyaralást csak azért kellett fél-

beszakítani, mert szerdán kezdik egy új magyar film forgatását a Hunniában, amelyben Pálóczy Lászlónak fontos szerepe van.

A nagyváradai pár perces látogatással kapcsolatban felmerült az a terv, hogy a váradai származású Pálóczy eset rendez a nyár folyamán szülővárosában, fővárosi művészek felléptével.

SPORT

Ötven tagu rendezőgárda készíti elő a nagyváradai uszókongresszust

Budapest után Nagyváradon találkoznak az ország uszói

Tegnap délelőtt megjelentek a falragaszok, amelyek hatalmas betűkkel hozták a közönség tudomására, hogy augusztus 2-án és 3-án Nagyváradon kerül eldöntésre a XXI. kongresszusi uszóverseny és a VIII. kerületközi válogatott mérkőzés. Már a versenyek jellegéből kitűnik, hogy rendkívüli színvonalú, hatalmas méretű versenyekről van szó. Hogy valójában mit jelentenek a kongresszusi versenyek és milyen jelentőséggel bírnak, arra vonatkozólag, már az első pillanatban támpontokat lehet kapni.

A Magyar Uszó Szövetség idejekorán felismerte az úszósport fontosságát és nemzeti jellegű sporttá emelte az úszást. Eppen ezért

huszöt négy esztendővel ezelőtt elhatározták, hogy az ország összes sportközpontjainak összehátolása, az ország összes uszóinak tömörítése érdekében uszókongresszusokat rendeznek és a kongresszust, a célnak megfelelően úszóversennyel kötik össze.

Ilyenformán, a kongresszusi versenyeken összegyűl az ország egész uszóvezérkara és a gyűlések keretében megtárgyalják az uszósport égető kérdéseit, az uszósport fellendítése érdekében teendő lépéseket. Ezek a kongresszusok hatalmas lépésekkel viszik előre az ország uszóportját.

Ezzel egyidejűleg hatalmas méretű és magas színvonalú versenyek alakulnak ki, mert az

uszókongresszusokon találkozik ad egymásnak az ország egész uszóélgárdája és ezzel nemcsak

az uszóévad legjelentőségtebb eseményévé avatják a kongresszusi versenyeket,

de a sportélet egyik legnagyobb szabású és legnagyobbfontosságú eseménye egyuttal.

Husz esztendeje, minden évben más és más városban rendezik meg a kongresszusi versenyeket és az ország hatalmas uszóéletét élő városai évről évre versengenek az uszókongresszus megrendezéséért. Tavaly, óriási érdeklődés mellett Budapesten rendezték meg a kongresszusi versenyeket

Az idén, Erdély felszabadulása után egymás után jelentkeztek a kongresszusi versenyek megrendezéséért Kolozsvár és Marosvásárhely, majd magának kérte a kongresszusi versenyek rendezési jogát Nagyvárad is.

Az Uszó Szövetség értékelve a nagyváradai uszóport színvonalát és további lendületet kívánva adni a fejlődőképes nagyváradai uszóportnak, magáévá tette a nagyváradai uszó vezetők kérését és Nagyvárad kapta meg az idei uszókongresszus megrendezésének a jogát.

Az NSE lelkesedéssel látott hozzá a versenyek megrendezéséhez és mindent elkövetnek, hogy a kongresszusi versenyek sikerét minél hathatósabban előmozdítsák. Erre, a jelek szerint minden remény meg is van. Az NSE ugyanis 50 tagu rendezőbizottságot alakított és a rendezőbizottság máris szorgalmasan tevékenykedik a verseny tökéletes előkészítése érdekében.

Oláh Irma két bajnokságot hozott haza Kolozsvárról

Nagyvárad. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Oláh Irma, a már országos hírű váradai atlétanő vasárnap résztvett a kolozsvári kerületi atlétikai bajnokságokon és 140 centiméteres ugrásával megnyerte a női magasugrásban a kolozsvári kerületi bajnokságot. Mint utólag értesülünk Oláh Irma Kolozsváron nemcsak magasugrásban, hanem távolugrásban is indult és 4,56 méteres ugrásával ebben a számban is megnyerte a kerületi bajnokságot. Oláh Irma, így Kolozsvárról két bajnoki címet hozott

haza. Ezt a teljesítményt annál jobban lehet értékelni, mert Oláh Irma fárasztó utazás után egyenesen az állomásról került a versenyre s pihenni sem volt ideje versenyszámai előtt.

Értesülésünk szerint Oláh Irma pénteken Budapestre utazik s szombaton résztvesz az országos vidéki atlétikai versenyen. Itt újból megkísérli megdönteni eddigi rekordját. Kolozsvári rekordjavítási kísérlete, mint már megírtuk a verseny rendezőségének hibájából nem sikerült.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknél 25 százalék engedmény

Lakás

Keresek azonnali beköltözésre 3-4 szobás összkomfortos lakást. Bafiso Kerámia, Szilágyi Dezső-utca 3. 968

HUNNIA

nagyszállóban
kényelmesen berendezett
hónapos szobák kiadók.

Lakást 4 szobásat összkomforttal hadapróiskola közelében augusztus 1-re keresek. Közvetítőt díjazok. Valkó százados Budapest, Némethölgyi-ut 6. 972

Két szoba kiadó, Lukács György-u. 38. szám. 965

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat, jól venni és eladni Molnárnál lehet, Bémerter 1. (udvarban). Levelezőlap hívásra házhöz jövök. 756

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek. Órák, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi ut 19.

Jó állapotban levő gyermekbiciklit megvételre keresek. Iskola-u. 8. 964

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órák és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Cserépkályhát átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18 fok melege lesz.

Cserépkályha lerakal
Szaniszló u. 68.
Telefon 14-94

Egyajtós jégszekrény, teljesen jó állapotban olcsón eladó. Alapi u. 2. ajtó 1. Kisudvarban. 842

Különféle

Bányasori újságelárusító bódé 35 pengő kaucióval rendelkeznek azonnal kiadó. 969

Javító- és magánvizsgákra eredményesen előkészít okl. tanár. Beóthy Ódón-u. 42. (kapuval szemben). 825

Allást kezes

Ipari vállalatnál elhelyezkedést keres volt önálló keresztyén műszaki vállalkozó 30 éves gyakorlattal, esetleg betársulna 40.000 pengő összeggel. — Cim: Jeligére 40.000 pengő. 967

Menekült keresztyén varrónő urj házakhoz ajánlkozik. Szigligeti-utca 9, ajtó 3. 962

Allást nyec

Stramin és gobelin festők állandó munkát kaphatnak. Friedmann, Kapucinus-u. 11. 970

Termény kereskedésben gyakorlott keresztyén könyvelő és egyben pénztárnok kaucióval, augusztus 1-re felvétetik. Magyar-u. 1. 971

Szifgyártóságédeket keresek Kotyész, Teleki-utca 49. 973

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.